

Załącznik nr 1 – Rekomendacje MFiPR dla IZ RPO oraz ROPS w zakresie możliwego wsparcia w ramach PI 9iv (katalog otwarty)

Biorąc pod uwagę potrzebę zapewnienia jak najszybszej i kompleksowej pomocy osobom, które znalazły się w najtrudniejszej sytuacji w związku z wystąpieniem COVID-19, a więc mieszkańcom instytucji całodobowego pobytu i osobom wymagającym pomocy w codziennym funkcjonowaniu, ale także pracownikom świadczącym usługi i ich rodzinom, rekomendujemy, aby IZ RPO **umożliwiły uruchomienie w trybie pozakonkursowym (lub w trybie nadzwyczajnym po wejściu w życie specustawy funduszowej, zgodnie z jej art. 10) projektów Regionalnych Ośrodków Polityki Społecznej (lub projektów innych podmiotów wskazanych przez Instytucję Zarządzającą), z możliwością realizacji ich w formule m.in. projektów partnerskich lub projektów grantowych (pod warunkiem określenia kryteriów wyboru grantobiorców). W przypadku projektów grantowych, wsparcie w formie grantu kierowane jest do podmiotów lub instytucji, które udzielają pomocy danej grupie docelowej opisanej poniżej.** Taki tryb umożliwi szybkie zakontraktowanie środków, a jednocześnie zapewni oddziaływanie o charakterze regionalnym, a nie tylko lokalnym. Poniżej wskazujemy **kluczowe grupy odbiorców projektu oraz rekomendowany zakres wsparcia.**

Kluczowe grupy docelowe:

1. Osoby przebywające w instytucjach całodobowego pobytu:
 - 1.1. w ramach systemu pomocy społecznej: domy pomocy społecznej, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, schroniska i noclegownie dla osób w kryzysie bezdomności, ośrodki interwencji kryzysowej, specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy, środowiskowe domy samopomocy prowadzone z miejscami całodobowego pobytu, pobytu okresowego, inne.
 - 1.2. w ramach systemu ochrony zdrowia: zakłady opieki długoterminowej - zakłady opiekuńczo-lecznicze, zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze oraz świadczenia w opiece paliatywno–hospicyjnej udzielane w warunkach: stacjonarnych i domowych.
 - 1.3. w ramach systemu pieczy zastępczej: placówki opiekuńczo-wychowawcze i inne instytucjonalne formy pieczy zastępczej.

- 1.4. w ramach systemu oświaty: młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, ośrodki szkolno-wychowawcze (w tym specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze i specjalne ośrodki wychowawcze).
2. Osoby korzystające dotychczas z usług społecznych w miejscu zamieszkania (tj. usług opiekuńczych, asystenckich, wspierających itp.) lub usług w ośrodkach wsparcia (np. usługi w dziennych domach pomocy, obejmujące m.in. zapewnienie wyżywienia czy utrzymanie higieny osobistej), które mają obecnie ograniczony do nich dostęp lub takiego dostępu są pozbawione, a ich stan zdrowia lub niepełnosprawność nie pozwalają im na samodzielne funkcjonowanie.
3. Osoby niekorzystające dotychczas z usług społecznych (tj. usług opiekuńczych, asystenckich, wspierających itp.), ale które w związku z epidemią COVID-19 obecnie wymagają wsparcia w miejscu zamieszkania lub które borykają się z kryzysem bezdomności.
4. Podmioty świadczące usługi, ich pracownicy, współpracownicy i wolontariusze świadczący usługi i pomoc dla grup określonych w pkt. 1-3, dotyczy zarówno usług w formie instytucjonalnej, jak i usług w społeczności lokalnej. Priorytetowe jest wsparcie usługodawców z sektora publicznego, ale także społecznego (organizacje pozarządowe i podmioty zrównane zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie).

Zakres możliwego wsparcia (katalog otwarty):

Bardzo pilna potrzeba:

1. Zakup i przeprowadzanie testów na obecność COVID-19 dla podmiotów świadczących usługi zarówno w formach instytucjonalnych, jak i w społeczności lokalnej – uwaga: ważne jest, aby była prowadzona baza danych osób przetestowanych, aby nie dublować testów.
2. Dopuszczenie stanowisk pracy w podmiotach świadczących usługi w środki ochrony indywidualnej i sprzęt niezbędny do walki z epidemią, w tym m.in. zakup:
 - maseczek, gogli, przyłbic,
 - rękawiczek jednorazowych,
 - fartuchów ochronnych, kombinezonów,
 - płynów dezynfekcyjnych ciała i powierzchni,

- środków opatrunkowych, w tym szczególnie: gazików, bandaży, chust,
- sprzętu służącego utworzeniu śluzy do instytucji (np. namioty przed wejściem do placówki, itp.),
- termometry bezdotykowe, sprzęt do dekontaminacji (np. lampy, maty, itp.),
- sprzętu do wyposażenia i obsługi izolatek (łóżka, ssaki, koncentratory tlenu, stojaki na kroplówki, pościel jednorazowa, naczynia, naczynia higieniczne, pojemnik, inne),
- oraz innych sprzętów i materiałów niezbędnych do przeciwdziałania epidemii COVID – 19.

Pozostałe wsparcie:

1. Zatrudnienie nowych osób do świadczenia usług w instytucjach i w środowisku np. pielęgniarka/pielęgniarz, opiekunka/opiekun, opiekuna medycznego, opiekunka/opiekun w DPS, pokojowa, rehabilitant, w tym personelu z innych placówek/instytucji pomocowych, który nie pracują obecnie z powodu ich zamknięcia, personelu medycznego z placówek/przychodni nie działających obecnie, opiekunów, którzy swoją pracę na co dzień wykonują za granicą, natomiast powrócił do kraju w związku z epidemią – uwaga: tutaj wysokość wynagrodzenia nie musi być limitowana dotychczas stosowanymi stawkami.
2. Dodatkowe wynagrodzenie (dodatki) dla pracowników już zatrudnionych w celu zatrzymania ich odpływu (w tym na zwolnienia, urlopy itp.) – uwaga: zatrudnieni obecnie często otrzymują minimalne wynagrodzenie za pracę.
3. Zmniejszenie liczby osób w instytucjach, w tym poprzez zapewnienie dla tych osób miejsc w mieszkaniach o charakterze chronionym (mieszkania treningowe, mieszkania wspierane) lub wspomaganym, ale także poprzez przygotowanie miejsc tymczasowego pobytu, zwłaszcza dla osób przebywających w największych instytucjach, w celu rozgęszczenia mieszkańców i minimalizowania ryzyka zakażenia.
4. Przygotowanie miejsc do ewakuacji instytucji (np. szkoły, ŚDS, WTZ, domy studenta, hotele, inne) jak najbliżej miejsca placówki ewakuowanej oraz finansowanie funkcjonowania takich miejsc (w tym wynagrodzenia, kosztów wyżywienia, kosztów środków ochrony osobistej oraz innych materiałów jednorazowego użycia).

5. Przygotowanie miejsc do odbywania kwarantanny przed przyjęciem do instytucji (głównie chodzi o przyjęcia interwencyjne, a nie planowe) oraz zapewnienie funkcjonowania takich miejsc, zwłaszcza kosztów asystencji lub opieki oraz wyżywienia dla osób na kwarantannie.
6. Przygotowanie miejsc odbywania kwarantanny lub miejsc noclegowych i wyżywienia dla osób realizujących usługi, które – chcąc chronić własne rodziny – nie mogą lub nie chcą wrócić do własnych domów i rodzin.
7. Pomoc psychologiczna i terapeutyczna dla osób jej potrzebujących (zwłaszcza on-line lub telefoniczna).
8. Pomoc psychologiczna i terapeutyczna dla pracowników podmiotów świadczących usługi (zwłaszcza on-line lub telefoniczna).
9. Rekrutowanie i edukowanie wolontariuszy, zwłaszcza do usług w społeczności lokalnej, ale także pomocy w instytucjach, o ile to możliwe i zasadne.
10. Rekrutowanie, edukowanie i wynagradzanie sąsiadów za realizację sąsiedzkich usług opiekuńczych.
11. Dostarczanie gotowych posiłków lub zakupów do domów osób potrzebujących, ale także do instytucji.
12. Tworzenie poradników i wytycznych dotyczących funkcjonowania w sytuacji pandemii.
13. Zakup/leasing sprzętu komputerowego i akcesoriów do zajęć na odległość w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.
14. Inne działania w zależności od zdiagnozowanych potrzeb.

Beneficjent: ROPS lub inny podmiot wskazany przez IZ RPO, możliwość realizacji projektów partnerskich lub grantowych, w tym z podmiotami leczniczymi lub organizacjami pozarządowymi.

Rekomendowany tryb wyboru: pozakonkursowy lub nadzwyczajny (po wejściu w życie specustawy funduszowej).

Inne warunki: wykorzystanie potencjału podmiotów ekonomii społecznej, w tym przedsiębiorstw społecznych.

Kluczowe jest wykorzystanie potencjału podmiotów ekonomii społecznej, w tym przedsiębiorstw społecznych, do wspierania ww. działań - poprzez finansowanie

zakupu usług/produktów od tych podmiotów. Potencjał ten dostrzegamy w szczególności w zakresie (przy czym nie jest to katalog zamknięty):

- szycia maseczek,
- produkcji przyłbic,
- przygotowania i dostarczania żywności oraz zakupów - gotowe posiłki, catering,
- czyszczenia, odkażania, usług sprzątających np. ozonowanie ulic.

Dzięki preferencjom dla podmiotów ekonomii społecznej, w tym przedsiębiorstw społecznych możliwe będzie złagodzenie trudnej sytuacji, która dotknęła zwłaszcza podmioty z branży gastronomicznej.

Regionalne Ośrodki Polityki Społecznej jako koordynatorzy rozwoju ekonomii społecznej w regionach doskonale znają potencjał lokalnych podmiotów ekonomii społecznej, w tym przedsiębiorstw społecznych, które można zaangażować do realizacji poszczególnych działań.

Inne warunki: możliwy więcej niż jeden projekt

Zaproponowany powyżej zakres wsparcia dla wymienionych grup jest możliwy do realizacji w ramach więcej niż jednego projektu (np. oddzielny projekt dla DPS i usług asystenckich i opiekuńczych dla osób z niepełnosprawnościami i osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu oraz oddzielny dla pozostałych grup: np. dla placówek opiekuńczo-wychowawczych).

Inne warunki: wskaźnik w przypadku projektów grantowych

W przypadku realizacji projektów w formule grantowej, konieczne jest spełnienie warunków określonych w szczególności w art. 35-36 ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (tzw. ustawa wdrożeniowa). Jednocześnie konieczne jest uwzględnienie w takim projekcie wskaźnika, który odnosi się do liczby podmiotów, którym przyznano grant na ten cel.